

Odborný seminář

Cochemská praxe TESTOVÁNO NA RODIČÍCH v ČR

...potřebné změny z pohledu SPOD

Zpracoval(a): Mgr. Zdeňka Kučná

Datum: 17. 2. 2017

Zavedli jsme systém
environmentálního řízení a auditu

Současný stav

Orgány sociálně-právní ochrany dětí dlouhou dobu upozorňují na vysokou míru ohrožení dětí žijících v rodičovském sporu.

V praxi nejsou výjimkou i několikaleté soudní spory rodičů.

Děti jsou tak vystavovány nesmírnému tlaku okolí, opakovaným kontaktům s psychology, psychiatry, výjimkou není ani nařizování znaleckých posudků.

Jednou z možností jak účinně omezit eskalaci rodičovského sporu je **systemově ucelený postup všech zainteresovaných orgánů a institucí.**

Současná praxe

Rozcházející se/rozvádějící se rodiče jsou často vedeni k soudní úpravě poměrů:

- vymahatelnost výživného (trestní stíhání povinného; exekuce apod.)
- konstantně stanovena práva a povinnosti vůči dětem
- „mají na to papír“
- odpovědnost za budoucí uspořádání je přenesena na soud
- věrohodný doklad na ÚP

To často znamená:

- vzájemný spor protistran, nikoliv dohoda na budoucím uspořádání
- omezená schopnost efektivně komunikovat v zájmu dítěte, popření rodičovské odpovědnosti
- další návrhy na rozhodování soudu za rodiče; předběžná opatření

Rodiče

- Rodiče vnímají rozhodnutí soudu jako vlastní výhru/prohru a podle toho také často dále jednají.
- Odmítají přijmout a respektovat druhého rodiče v jeho rodičovské roli.
- Dítě se stává zbraní v rukou rodiče, kterému bylo svěřeno do výhradní péče.
- Přenáší odpovědnost za současnou situaci dítěte na OSPOD (kolizní opatrovník v řízení).

OSPOD

Je přetížen:

- nedůvodnými stížnostmi rodičů na péči druhého rodiče,
- nadměrnými žádostmi o řešení i banálních neshod mezi rodiči,
- neochotou rodičů k sebemenšímu kompromisu.

V praxi SPOD toto znamená

- Každý z rodičů navštíví OSPOD individuálně (popřípadě navštíví pouze jeden z rodičů) - zde sdělí „svou“ verzi rodinné situace,
- rodič žádá po pracovníkovi OSPOD (dále jen „SP“), aby se zkontaktoval s druhým rodičem, přetlumočil mu stanovisko prvního rodiče, domluvil mu a „přinutil jej“ akceptovat názor prvního rodiče,
- rodič opakovaně dochází na OSPOD, popřípadě telefonuje, píše emaily SP, kde „realisticky“ popisuje situaci v rodině,
- OSPOD zve k jednání druhého rodiče, tlumočí mu zprostředkované informace, které získal od prvního rodiče

- druhý rodič má pocit, že SP uzavřel koalici s prvním rodičem, již mu nevěří, nemá k SP důvěru, přestává s ním komunikovat, pravděpodobně vyhledá právního zástupce, který by jej zastupoval v opatrovnickém řízení před soudem,
- právní zástupce primárně hájí pouze zájmy klienta, dítě jej často nezajímá,
- rodičovský spor eskaluje, rodiče nejsou schopni se domluvit - nutnost rozhodnutí soudu ve věci, případně opakovaná rozhodnutí soudů různých instancí.

Aplikace principů Cochemského modelu v praxi OS NJ

- nastavení systému vzájemné spolupráce a řešení mezi zainteresovanými subjekty - OSPOD, soud, poradna, soudní znalec, právní zástupce, mediátor
- všichni uplatňují základní principy Cochemského modelu - s cílem umožnit rodičům přijmout a aplikovat rodičovskou odpovědnost za své děti a budoucí uspořádání v jejich nejlepším zájmu

Základní principy

- interdisciplinární spolupráce všech zapojených subjektů za účelem nalezení **smírného řešení** za využití odborné pomoci, tak, aby nedocházelo k dalšímu poškozování zájmů dítěte
- **zplnomocnění rodiče** v jejich rodičovské roli
- předním hlediskem je **právo dítěte na jeho příznivý vývoj**
- **rychlé jednání, které zamezuje eskalaci sporu mezi rodiči**

Praxe SPOD - nyní

Sociální pracovník OSPOD:

- **poskytuje stejné informace oběma rodičům zároveň** (společně), poučí je o rodičovské odpovědnosti (není v roli zprostředkovatele; netlumočí názory jednoho rodiče rodiči druhému)
- **vede rodiče k uzavření dohody**, která bude v nejlepším zájmu dětí, v případě ochoty se dohodnout sepisuje dohodu, která je zaměřena na budoucí uspořádání poměrů dítěte
- **poskytuje rodičům odborné poradenství**, popřípadě předává kontakty na odborné rodinné a manželské poradny, mediátora

V případě, že se rodiče nedohodou OSPOD:

- informuje soud o aktuální situaci
- je přítomen jednání v rámci Jiného soudního roku, krátce popisuje rodinnou situaci, hájí zájmy dítěte, sděluje své stanovisko
- v případě pokračujícího sporu je v kontaktu s poradnou, kde jsou rodiče soudem ihned odesláni
- informuje soud o průběhu odborné pomoci

Příklady dobré praxe

- Návrh na střídavou péči podal otec, komunikace mezi rodiči nebyla ideální, byli velmi rozhádání a při jednání byla tendence řešit i majetek manželů, oba měli právní zástupce, zdálo se, že z případu může být "vleklá kauza".
- Po společném jednání na OSPOD a konzultaci se svými právními zástupci (právní zástupci vedli rodiče k dohodě!, nevolili konfliktní strategii) dospěli k dohodě o úpravě péče a výživy pro dobu před i po rozvodu manželství rodičů (nezletilý byl po dohodě rodičů svěřen do péče matky, dohodli se na výživném a soudní úpravu styku nepožadovali s tím, že budou schopni se dohodnout)

Návrh otce ze 07. 09. 2016

Usnesení o jmenování kolizního opatrovníka doručeno na OSPOD spolu s návrhem otce dne 23. 09. 2016, se stanoveným termínem jednání na 31. 10. 2016.

Jednání s rodiči na OSPOD proběhlo 06. 10. 2016.

Schválení dohody OS Nový Jičín při jednání 31. 10. 2016

- Návrh na úpravu práv a povinností podal otec, komunikace mezi rodiči byla velmi špatná, matka odchod partnera od rodiny velmi špatně nesla, společné jednání dle principů Cochemu se ukázalo jako velmi přínosné, neboť matka měla tendence řešit nepodstatné věci z minulosti týkající se vztahu rodičů mezi sebou, nikoliv týkající se jejich nezletilých dětí.

Návrh otce ze dne 27. 10. 2016

Usnesení o jmenování kolizního opatrovníka doručeno na OSPOD spolu s návrhem otce dne 08. 11. 2016, se stanoveným termínem jednání na 05. 12. 2016

Rodiče na pokyn soudu sami kontaktovali OSPOD

Společné jednání k návrhu na OSPOD dne 25. 11. 2016

Uzavření dohody dne 30. 11. 2016

Při jednání dne 05. 12. 2016 - Schválení dohody o úpravě péče a výživy pro dobu před i po rozvodu manželství rodičů (nezletilé děti po dohodě rodičů svěřeny do péče matky, dohodli se na výživném a soudní úpravu styku nepožadovali s tím, že budou schopni se dohodnout).

Děkuji za pozornost.

Mgr. Zdeňka Kučná, Krajský úřad Moravskoslezského kraje
595 622 649; 734 646 982
Zdenka.kucna@msk.cz